

Finanssiala ry

VN/25665/2024

Hallituksen esityksen luonnos laeiksi Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 3 §:n ja hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 5 ja 25 §:n muuttamisesta

Finanssiala ry:n lausunto Digi- ja väestötietovirastosta ja sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi Digi- ja väestötietovirastosta (DVV) annettua lakia sekä hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia. Esitettävillä muutoksilla on tarkoitus edesauttaa julkisen hallinnon säästötavoitteiden toteutumista.

Viranomaisten lisäksi myös välillisen julkishallinnon organisaatiot saavat käyttää tukipalvelulain mukaista luonnollisen henkilön tunnistuspalvelua. Käyttö on sallittua vain julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi. Tunnistuspalvelua käyttäviä välillisen julkishallinnon organisaatioita, joilta perittäisiin jatkossa maksu, voisivat olla muun muassa eläkekassat, lakisääteisiä vakuutuksia tarjoavat vakuutusyhtiöt, Eläketurvakeskus, Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja Potilasvakuutuskeskus. Välillisen julkishallinnon käyttäjäorganisaatioiden asiointipalveluihin kohdistuvat tapahtumat muodostavat tällä hetkellä noin 6 % kaikista tunnistustapahtumista. Tapahtumamääriltään suurimpien käyttäjien tunnistuspalvelusta maksamat maksut olisivat arviolta noin 60 000–260 000 euroa vuodessa.

Tukipalvelujen maksullisuuden arvioidaan tuottavan DVV:lle yhteensä noin 810 000–1 450 000 euroa, josta asiointivaltuuspalvelun maksutulojen osuus on noin 220 000–550 000 euroa ja tunnistuspalvelun osuus noin 590 000–900 000 euroa. Näillä maksutuloilla katetaan osa tukipalvelujen tuotantokustannuksista, jolloin DVV:n määrärahatarve pienenee.

Esitysluonnoksen mukaan on mahdollista, että maksullisuuden myötä osa maksullisuuden piiriin tulevasta välillisestä julkishallinnosta siirtyy hyödyntämään vaihtoehtoisia tunnistuspalveluja. Osa toimijoista saattaa myös luopua tarjoamasta puolesta-asiointiin liittyviä sähköisiä palveluja tai ne voivat kehittää jonkin oman rajatumman sähköisen valtuuttamisen ratkaisun.

Finanssiala ry:n käsityksen mukaan on todennäköistä, että ainakin osa lakisääteisiä vakuutuksia tarjoavista työeläkevakuutusyhtiöistä siirtyisi käyttämään muita tunnistuspalveluja DVV:n palvelujen sijaan. Työeläkevakuuttajien sähköisiä palveluja käyttävät miljoonat kansalaiset, ja heidän ohjaamisensa suomi.fi-palveluiden piiriin edesauttaa DVV:n sähköisen asioinnin tavoitetta. DVV:n palvelujen maksullisuus ja työeläkevakuuttajien siirtyminen mahdollisesti vaihtoehtoihin ratkaisuihin saattaisivat tosiasiaassa vesittää esityksen arvioituja vaikutuksia julkiseen talouteen. FA katsoo, että tunnistuspalvelut tulisi säilyttää edelleenkin maksuttomina lakisääteisiä vakuutuksia tarjoavilla vakuutusyhtiöillä.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs